

**Українська Католицька
Церква Св.Родини**

Парох: о. Микола Попович
225 N. 4th St.

Lindenhurst, NY 11757

Phone: (631) 225-1168 / **Fax:** (631) 225-1177

E-mail: popovici1 @ aol.com

Web Page: www.holyfamilyucc.com

Web Page: Saturday School: ukrainskaschkola.com

**Holy Family Ukrainian
Catholic Church**

Pastor: Fr. Olvian N. Popovici

225 N. 4th St., Lindenhurst, NY 11757
Phone:(631) 225-1168 / **Fax:**(631) 225-1177

Parish Center: (631) 225 - 1203

E-mail: olvianpopovici@yahoo.com

Trustees: Silvia Smith (516) 712 - 5526

Bogdan Shafranski (516) 250-8009

Choir Director: Iryna Popovych 943-3348

Nataliya Popovici – **English cantor**

Advisor: Gloria Tolopka (631) 667-6483

Sunday Divine Liturgies: 9:00 am - English / 10:15 am - Ukrainian

Weekday Divine Liturgies: 8:00 am or 9:00 am or 7:00 pm

Holy Days Liturgy: 9:00 am or Previous Day at 7:00 pm

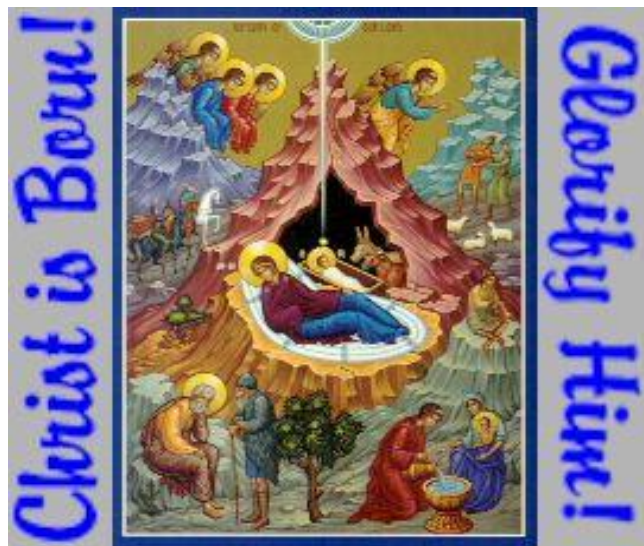
No. 1A/17

Christmas Bulletin – Різдв`яний Вісник

January 6, 2017 / Січень 6, 2017

РІЗДВО ГОСПОДА БОГА І СПАСА НАШОГО ІСУСА ХРИСТА!

Примітка: Це є обов`язкове свято.

Христос Родився!

Дорогі Парохіяни,

Нехай новонароджене дитячко Ісус в цей Різдв`яний час приносить до всіх вас мир, а вашим душам пристановище, щоб у ваших домах лунало в повноті Боже Благословення.

Нехай кожне християнське серце буде відкрите для новонародженого дитячка Ісус в Святих Тайнах любові.

Нехай слава та любов новонародженого дитячка Ісуса наповнить ваші серця великою радістю. Нехай Боже благословення зійде на всіх вас, щоб всі ви були здорові, щасливі до наступаючого Нового Року.

Ці всі поздоровлення і наша щоденна молитва приносяться в офіру вам за вашу підтримку і надзвичайну співпрацю цього року.

Ваш у Христі,

о. Олів'ян Микола Попович з Родиною.

Як провести Різдво?

Різдво вже давно стало одним з улюблених свят у людей. Свято Різдва — це, насамперед, сімейне торжество, під час якого за одним столом збирається вся родина і близькі, даруючи подарунки та вітання з Різдвом і душевне тепло один одному.

Тому важливим питанням є, як провести Різдво, щоб воно не стало просто черговим застіллям або стомлюючим зимовим святом. Чудово, якщо Ваша сім'я має традиції, пов'язані з Різдвом. Деякі обов'язково напередодні Різдва відвідують церкву, а інші люди воліють обмежитися сімейною вечерею під час якої цілий вечір лунає коляда.

Однак особливість цього свята в спокійній обстановці, що не віщає бурхливих гулянь. Якщо у Вас є дитина, то постарайтеся пояснити їй ненав'язливо, на простій мові, про суть Різдва, наприклад, під час прикрашання ялинки. Коли будете вішати зірку на верхівку ялинки, то розкажіть малюку, що зірка символізує народження Ісуса. Ваші нащадки будуть вам щиро вдячні за те, що ви зберегли таку маленьку, але таку важливу часточку української культури — наші Різдвяні традиції а насамперед важливість самого свята Різдва Христового.

Традиційна Свята Вечеря

Як нам знано і маємо звичай від найдавніших часів, щоб до празника Різдва Христового приготувати своє серце Сповіддю та Св. Причастям.

Сьогодні кожна християнська Родина надзвичайно очікує прихід на землю новонародженого дитячка Ісус. Ціла християнська Родина надзвичайно готується до цього свята приготівляючи традиційну Святу Вечерю. Наші придки в цей день надзвичайно заховували постом (стримання від їжі аж до появи першої звізди на небі). Від імені цілого дому, а теж і людства зібраного в Церкві Христовій, господарі готують свої символічні дари новонародженому Дитяті: кутю, горох, капуста, борщ з вушками, рибу (холоджену й смажену), вареники (з капустою, картоплею, сливками або з маком), млинці (самі і з капустою), кашу (пшоняну, пшеничну, гречану), коржі з маком та вар (узвар). Дари приносяться для спільного споживання. Дійство відбувається в духовній і молитовній обстановці. Бо ж звісно, що сенс людського буття, який тут урочисто наголошується як для особи, так і для цілої вселенної – це всебічна розмова із Всевишнім. В той день і час людина, духовно злучена через благодать з Ісусом у Вифлеємі народженим, відчуває свою причетність до цілого людства, до живих і мертвих, до вселенної. В той день людина, що духовно відкриває своє серце до Господа, пізнає яка гідність її, яку шляхетність людському родові приніс Син Божий через своє народження і який глибокий сенс мають усі події Свят-Вечора.

.....продовження з першої сторінки.... Ось декілька пояснень для тих, які хочуть відновити у собі гідність дітей Божих в навечір'я Різдва Христового – події, яка позначає новий відлік часу в особистій історії кожної на світі людини, чи вона про те знає, чи свідомо чи ні. На цій основі розкриємо значення декількох груп.

Традиційна Св. Вечеря – Ця Вечеря, хоч пісна, але багата, бо має аж 12-ть традиційних страв. Звідси і її назва: Багата Кутя. Знавці нашої традиції дають пояснення, що 12 –и страв Свят – Вечора є символом обогів місяця, що в часі року кружляє довкола землі 12 разів. Отже, кожному місяцеві наче присвячена одна страва. Багату Кутю приготують з усіх плодів землі, щоб подякувати Богові за врожай. **Кутя або Коливо** – між стравами Св. Вечері на першому місці стоїть кутя або коливо. Це грецька назва, яка означає варену пшеницю з медом. Пшениця, як зерно вкинене в землю щороку оживає, тому є символом вічності, а мід є символом вічного щастя Святих у небі. **Дідух** – з настанням вечора з особливою церемонією вносять господар до хати Дідуха – сніп пшениці, і ставить його на покутті. Дідух є символом урожаю, добробуту й багатства. **Сіно й солома** – притім вносять до хати також сіно й солому – символ вертепу, де родився Христос. Сіно кладуть під обрус на стіл, а солому на долівку. Все те відбувається за означеним обрядом, приговорюванням, побажаннями чи замовляванням. Під столом на підлозі ставлять різні господарські знаряддя, як сокиру, косу, серп, і т. п., щоб на цілій господарці спочивало благословення. **Спільна Св. Вечеря** – на небі появилася вечірня зоря. Батько родини засвідчує свічку на столі. Ціла родина по молитві засідає до стола. Батько складає всім побажання. По вечері вся родина вітає Христове Різдво колядами. І нам потрібно цю священну традицію нашого народу цінити, любити і зберігати. **ВСТУП:** Коли Ісус Христос народився у Вифлеємі юдейському, про це довідалися три Царі зі Сходу, і відразу ж вирішили піти поклонитися новому Цареві – тобто Господу Богу. Вони ж відчували, що Його Царство не з цього світу та негайно рушили в дорогу, кожний із своїми дарами. Три Царі зі Сходу репрезентують людей, які шукають Господа і одного дня Його в своєму житті знаходять. Кожна людина на світі в глибині свого серця має цінний скарб, який при зустрічі з Богом готова принести Йому в дар. Свят-Вечір – це така ж зустріч усього народу хрещеного із своїм новонародженим Богом. Тоді кожен старається не тільки від свого імені, але й за відсутніх і померлих, принести воплощеному Богові дари, які символізують наше життя. Як і в давні часи, так і нині "в Україні словом і ділом, словесним твором [...] , обстановкою люди створюють у цей день образ багатства, щастя, миру і спокою у своєму домі"

БОЖИЙ СВІТ: Ісус – Це дитя Марії, яке народилося у Вифлеємі. Це – Бог, який прийняв плоть і став чоловіком, "одягнувшись" в людську природу. Ісус став братом кожної людини на світі. Після народження Його вітали три Царі зі Сходу, Йому поклонилися й пастухи. Так само й нині християни вітають Різдво Христове. Вітати Христа можна лише через молитву. Це і є сенс Свят-Вечора, коли через піст і участь в Таїнстві Євхаристії люди готуються до родинного пиру, коли будуть дарувати Богові "з елени плоди, вирощені руками людини, що стали добром з новоствореної землі, а риба – з первозданної природи, даної Богом". Приношення людьми дарів природи Богові є молитвою вдячності і прослави за Боже воплощення, яке освятило саму людську природу і тим самим весь світ. Цей молитовний дар людини називається: "нехай буде Твоя воля!"

Різдво Господа Бога і Спаса нашого Ісуса Христа

Майже чотири тисячі літ минуло від тої днини, коли Господь Бог прогнав з раю наших прародичів Адама та Єву. Минали літа, десятки, сотні і тисячі літ. Розмножився людський рід і наповнив землю, однак не на те, щоб служити Господу Богу, а на те, щоб забути про свого Господа Сотворителя, і в ідопоклонстві, в гріхах та нечистоті збільшувати свою злобу. Жидівський народ, якого вибрав Господь, також відступав від Бога, та були це лишень тимчасові помилки, які не стосувалися усього народу. Значна його частина з покоління в покоління зберігала правдиву віру в одного Бога, Сотворителя неба і землі, глибоку, непохитну віру в те, що з їх народу вийде обіцяний від віків Месія. В годину, коли частина народу сходила на манівці, Господь Бог посилав усякі кари, накладав на них ярмо неволі, погрожував через пророків і через тих самих пророків, як знак своєї безумовної любові, закликав: "Покайтеся, бо прийде Той, який спасе і звільнить вас!" Від жидів ту віру в прихід Месії прийняло і багато поган, вони охоче читали провіщення пророків, і багато їх навіть приходило на жидівські свята в Єрусалим, до відбудованого після повернення з неволі храму Соломона. А те очікування стало ще актуальнішим тоді, коли жиди втратили свою незалежність, коли їх завоювали римляни (63 р. до Ісуса Христа). У неволі та під тягарем гніту їх очі зверталися до неба, наче б усі відчували, що година спасіння вже близько. Учені в законі постійно відчитували всі обітниця, якими Бог підтримував надію у вибраного народу. Уже в часі вигнання прародичів з раю Господь Бог дав їм першу заповідь спасіння, коли сказав до змія: "За те, що ти вчинив це, будь проклятий з-поміж усякої скотини та з-поміж усіх диких звірів. На череві твоїм будеш повзати і їстимеш землю по всі дні життя твого. Я покладу ворожнечу між тобою і жінкою і між твоїм потомством та її потомством. Воно розчавить тобі голову, а ти будеш намагатися ввіп'ястися йому в п'яту" (Бут. 3, 14-15). А через дві тисячі літ Господь Бог обіцяв Аврааму, що виведе з нього великий народ. "Тобою всі племена землі благословлятимуться" (Бут. 12, 3). Цю свою обітницю Він повторив, коли у вигляді трьох ангелів гостював у патріарха (див. Бут. 18, 18), і тоді, коли Авраам хотів за Божим наказом пожертвувати свого сина Ісаака (див. Бут. 22, 16-18). Таку ж саму обітницю від Господа отримали Ісаак (див. Бут. 26, 4) і Яків (див. Бут. 28, 14-15). А ще через тисячу років Господь Бог устами пророка Натана сказав так: "А як сповняться твої дні й ти спочинеш з твоїми батьками, я поставлю по тобі твоє потомство, що вийде з твого лона, й утверджу його царство. Він збудує дім Імені моему, і я скріплю його царський престіл навіки. Я буду Його батьком, а Він буде мені Сином" (2 Сам. 7, 12-14). Ці слова жиди розуміли так, що Месія постане з роду Давида. У книгах Старого Завіту, які у нас і в жидів ті самі, пророки провіщали прихід Спасителя доволі детально, зокрема вони казали, що Месія народиться у Вифлеємі. Пророк Міхей так пише: "Ти ж, Вифлеєме-Ефрато, занадто малий еси, щоб бути між тисячами Юди. З тебе вийде мені той, хто має бути Володарем в Ізраїлі; Його походження із давніх-давен, з днів споконвічних" (Міх. 5, 1). Знали про це і жидівські книжники; коли три царі в Єрусалимі запитали: "Де цар юдейський, що оце народився? (...) Вони йому сказали: «У Вифлеємі Юдейським, бо так написано пророком: І ти, Вифлеєме, земле Юди, нічим не менша між містами Юди, бо з тебе вийде вождь, що буде пасти мій народ, Ізраїлю»" (Мт. 2, 2. 5-6). Месія мав прийти тоді, коли в жидів не буде своєї королівської влади. Коли патріарх Яків помирав, тоді, благословляючи своїх синів, поставив над ними свого сина Юду і провістив: "Берло від Юди не відійде, ні жезл із-поміж стіп у нього, поки не прийде той, якому він належить, Йому будуть коритися народи" (Бут. 49, 10). Жиди завжди це пов'язували з приходом Месії. До приходу Месії жидами правили лиш вихідці з покоління Юди, і навіть намісники, коли жиди були поневолені чужими правителями, походили з роду Юди. Щойно 37 р. до Р. Хр. жидівським царем став чужинець і поганин Ірод Великий. Скипетр влади у покоління Юди було відібрано, і тоді – за пророцтвом Якова – народився Христос Месія. Ось чому в часи Ірода так чекали приходу Месії, ось чому Ірод так налякався, коли три царі його запитали: "Де цар юдейський, що оце народився?" (Мт. 2, 2). Навіть поганські письменники писали, що світ чекає правителя, який буде походити з Юдеї, а римський поет Гораций писав, що правитель той буде сином славної діви і що син той назад до неба повернеться (Ода 1, 2). Це означає, що поганські учені читали книги Старого Звіту і пізнали правду, якої жиди пізнати не хочуть, попри наочні докази. Пророк Даниїл найточніше вирахував рік, коли Христос почне публічно навчати і коли Його буде розп'ято (див. науку 11).

Це пророцтво Даниїла таке очевидне, що проти нього навіть жиди не можуть нічого сказати. Месія мав народитися від Діви з роду Давида. Пророк Ісаїя провіщає: “Ось дівиця зачала, і породить сина і дасть Йому Ім’я Еммануїл” (Іс. 7, 14). А пророк Єремія каже так: “Ось настане час, – слово Господнє, – і я пробуджу для Давида праведний пагін, що владарюватиме як цар і буде мудрим, буде чинити на землі суд і справедливість. За Його днів спасеться Юда, й Ізраїль житиме безпечно. Ось Ім’я Його, яким Його будуть звати: Господь – наша справедливість” (Єр. 23, 5-6). Прихід Месії звістить нова зірка. “Зійде бо зірка з Якова, здійметься берло з Ізраїля” (Чис. 24, 17). А тепер послухаймо, що співав Богом натхнений цар Давид про царського сина, під яким і жиди, і Отці Церкви розуміли і розуміють Христа Спасителя, Месію: “Хай судить Твій народ по праву, бідних Твоїх по правді. Хай гори принесуть народові мир, і горби – справедливість. Нехай розсудить бідних з народу, спасе дітей убогих, гнобителя ж розтопче. Тебе боятимуться поки сонця і поки місяця від роду й до роду. Хай Він, як дощ, зійде на покоси, як злива, що зрошує землю. За Його днів квітнуть справедливість, а мир глибокий – аж доки місяця. Він буде правити від моря аж до моря, і від Ріки аж до кінців землі. Перед Ним схляться Його противники, а вороги Його лизатимуть порошок. Царі Таршінію й островів принесуть дари, царі Шиви й Севи дадуть гостинці. Йому поклоняться всі царі, усі народи йому служитимуть. Він бо спасе вбогого, що кличе, і бідного, і того, що допомоги не має. Над бідним Він змилюється і над нужденним, і урятує душі бідних” (Пс. 72(71), 2-13). І справді, прийшли три царі, поклонилися Йому і принесли дари. Навіть і те, що Ірод наказав замордувати невинних дітей, провіщав пророк Єремія: “У Рамі чути голосіння, лемент, гірке ридання: Рахиль плаче за дітьми своїми, розважитись не хоче, бо їх уже немає” (Єр. 31, 15). Рахиль була праматір’ю найбільшого жидівського покоління, вона померла у Вифлеємі там і була похована, під нею пророк розуміє весь жидівський народ. Навіть утечу до Єгипту провістив пророк Ісаїя: “Ось Господь вершником на легкій хмарі входить у Єгипет; і перед ним тремтять єгипетські кумири, і серце Єгипту тане в грудях” (Іс. 19, 1). А тепер усвідоммо всю премудрість Божої опіки. На тисячі літ провіщають пророки, а те, що провіщають, усе сповнюється. Відібрано скипетр у дому Юди, жиди страждають в неволі, і не лишень вони, майже весь відомий тоді світ стогнав у римському ярмі. І в цей час вірні серед жидівського народу молили, зі сльозами просили у Господа помочі, просили, щоб Бог зглянувся на їхні сльози і послав Месію. “Нехай відчиниться земля і дасть спасіння, і нехай виростить разом справедливість!” (Іс. 45, 8). Плакали жиди над долею своєю, над долею своєї землі: Богом забута, землею юдейська, слави твоєї блиск вже пропав, все минулося, лиш кривда людська, лиш плач недоли, лиш зойк залишився!.. А в тому плачу вони згадували свої гріхи і гріхи своїх батьків, згадували злобу Єрусалиму та його гордість і закликали народ до покаєння: Єрусалиме гордий, високий, пихою серця під хмари звився, каменем мучив власних пророків, нині ж в ярмі свою голову схилив... Єрусалиме, з гордості трону зійди на землю та вдар об неї лицем, моли прощення там у Сіону, моли спасіння і кінця кар... Щиро молися, не лиш устами, чистим серцем закон свій шануй, бо коли Дух Божий буде між нами, тоді лиш Месії у час той чекай!.. І Бог у своєму невимовному милосерді зглянувся над плачущими, і помилював рід людський. Весь плач, весь біль усіх людей, які коли-небудь жили на світі, не міг надолужити Господу Богу за первородний гріх. Божій справедливості міг надолужити лиш Бог, тому Син Божий сходить на землю, щоб вимолити гнів Бога-Отця, щоб викупити нас, стерти нашу вину і примирити нас із небом. І Бог у своєму невимовному милосерді зглянувся над плачущими, і помилював рід людський. Весь плач, весь біль усіх людей, які коли-небудь жили на світі, не міг надолужити Господу Богу за первородний гріх. Божій справедливості міг надолужити лиш Бог, тому Син Божий сходить на землю, щоб вимолити гнів Бога-Отця, щоб викупити нас, стерти нашу вину і примирити нас із небом. Тіштеся праотці, які тисячі літ чекали цієї миті! Тіштеся, Адаме, Еноху, Ноє і Аврааме, Мелхіседеку, ликуйте нині, Бог послав радість юдейській країні! Ти, Вифлеєме, нині красуйся. Гори і холми нині ликуйте. Бога і Творця свого витайте!.. Скінчився час кари, а на весь світ голоситься: Дивная новина: нині Діва Сина Породила в Вифлеємі, Марія єдина! Тішмося і ми, бо “ось настає празник, важливіший від усіх празників, – говорить святий Йоан Золотоустий, – а хто назве нинішній день початком усіх празників, той певно не прогрішиться. Що це за празник? Різдво Христове у плоті, у цьому празнику беруть початок та мають основу і Богоявлення, і Воскресення, і П’ятдесятниця. Якщо б Христос не народився у плоті, то не хрестився б, тоді не було б празника Богоявлення, тоді б Він і не страждав, не було б і празника Пасхи, і не послав би Святого Духа, тож не було б П’ятдесятниці. І так від Різдва почалися всі празники, як від джерела різні потоки. Те, чого так сильно прагнули праотці, що провістили пророки і що бажали бачити праведники, – усе це нині здійснилося. Бог явився на землі у тілі і поселився серед людей. Возрадуймося і возвеселімося: Йоан стрепенувся у лоні своєї матері, коли Марія прийшла до його матері Слисавети; тому і ми воскликнімо з радости, коли бачимо нині не лишень Марію, але й нашого Господа, нашого Спасителя. Які здивовані були б ми, якщо б сонце зійшло з неба, ходило по землі й освічувало всіх людей. Певно, що всі були б вражені таким чудом. Але чи не більше мусимо бути здивовані, набагато більшим чудом, яке нині сповнилося, коли сонце правди просвічує наш дуттї?” “Христос рождається – славте! – каже святий Григорій Богослов. – Христос сходить з небес, виходьте назустріч! Христос на землі, возноситься! Співайте Господеві вся земля! І будемо празнувати цей день, не пишно, але божественно, не наш бо це празник, а Того, хто стався нашим, празник нашого Владики!” “Народження Ісуса Христа відбулося так” (Мт. 1, 18). Подаємо опис Різдва Христового за євангелистом Лукою: “Тими днями вийшов наказ від кесаря Августа переписати всю землю. Перепис цей, перший, відбувся, коли Сирією правив Киріній. І йшли всі записатися, – кожний у своє місто. Пішов також і Йосиф з Галилеї, з міста Назарету в Юдею, в місто Давида, що зветься Вифлеєм, бо він походив з дому й роду Давида, щоб записатися з Марією, зарученою своєю, що була вагітна. І от коли вони були там, настав їй час родити, і Вона породила свого Сина первородного, сповила Його та поклала в ясла, бо не було їм місця в заїзді. Були ж у тій стороні пастухи, що перебували в чистім полі та вночі стояли на сторожі коло своїх отар. Аж ось ангел Господній їм з’явився і слава Господня їх осіяла й великий страх огорнув їх. Ангел же сказав їм: «Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: Сьогодні народився вам у місті Давидовім Спаситель, Він же Христос Господь. І ось вам знак. Ви знайдете Дитя сповите, що лежатиме в яслах». І вміть пристала до ангела велика сила небесного війська, що хвалила Бога й промовляла: «Слава на висотах Богу й на землі мир людям Його вподобання». І коли ангели зняли від них на небо, пастухи один до одного заговорили: «Ходім лишень до Вифлеєму та подивімся на ту подію, що Господь об’явив нам». І пішли вони притьмом і знайшли Марію, Йосифа й Дитятко, що лежало в яслах. Побачивши Його, вони розповіли, що їм було сказано про це хлоп’ятко; і всі, хто чув їх, дивувались тому, що пастухи їм оповідали. Марія ж пильно зберігала все це, роздумуючи в своїм серці. А пастухи повернулися, прославляючи й хвалячи Бога за все, що чули й бачили, так, як їм було сказано” (Лк. 2, 1-20). “Підімо до Вифлеєму, де маємо що любити, подивляти, наслідувати” (св. Вернард). “Христос Спаситель народився у Вифлеємі (“Вифлеєм” – означає “місце хліба”) як знак, що Він є нашим небесним хлібом” (св. Сронім). Він не родився у Назареті, а на чужині, бо так само з небес, з правдивої своєї вітчизни зійшов Він на землю і чужий був для багатьох людям. Він народиться у стаєнці, а першими Його привітають пастухи, бо ж сам Він сказав про себе: “Я – добрий пастир!” (Йо. 10, 11).

“Народиться у вертепі, щоб кожен мав сміливість прийти до Нього” (св. Петро Хрисолог). Він спочине у яслах з дерева, аби провістити, що на дереві, дереві хресному, сповниться наше спасіння. Він народиться вночі, бо майже весь світ тоді лежав у темноті поганства та в темі блудів і нічого не знав про Бога. Він народиться взимку, бо в поганських серцях не було тоді навіть крихти любови, ані любови до Бога, ані любови до ближнього. Він Дитиною приходив на світ, щоб цим більше притягнути нас до себе, бо хто боїтиметься плачущої дитини? Приходить бідний, аби показати, що дорога до неба веде через бідність і відречення, і засвідчити свою любов до бідних. Над Вифлеємом сяє зоря, бо і Христос “справжнє то було світло – те, що просвітлює кожну людину. Воно прийшло у цей світ” (Йо. 1, 9). А сам Він сказав: “Я – світло світу. Хто йде за мною, не блукатиме у темряві, а матиме світло життя” (Йо. 8, 12). Ангели співають: “Слава на висотах Богу й на землі мир людям Його вподобання” (Лк. 2, 14), бо Христос прийшов на те, щоб воздати славу Бога Отця і мир принести людям. Не фарисеї і не книжники його вітають, а вбогі пастирі, бо Він дякує Отцю небесному, що свої тайни “затаїв... від мудрих та розумних і що відкрив це немовлятам” (Мт. 11, 25); бо Він упокорює гордих і возносить покірних, “Бог бо гордим противиться, а покірливим дає благодать” (1 Пт. 5, 5). До вертепу у Вифлеємі найперше приходять пастухи жиди, а потім погани, три царі, бо Христос спочатку покликав до спасіння жидів: “Я посланий лише до загиблих овець дому Ізраїля” (Мт. 15, 24). Лиш після свого Вознесення і Зішестя Святого Духа Ісус Христос покликав через апостолів також і поган. І так Христос вже самим своїм Різдрвом почав навчати, поки ще видав голос зі своїх уст. А там ціле небо, усі ангели з подивом дивилися на той бідний вертеп, в якому на сні спочив небом необ’ятий Бог. І дивляться на Пречисту Діву Марію, і зрозуміти не можуть чуда: Діва є Матір’ю самого Бога, а той Бог “применшив себе самого, прийнявши вигляд слуги, ставши подібним до людини” (Флп. 2, 7). Бачать ангели в яслах на сні Дитя, а Дитя – “це Син мій любий, що Його я вподобав” (Мт. 3, 17), Бог і Син Божий, Цар усієї вселенної. Сьогодні весь світ простягає руки до тих ясел, до свого Спасителя, до Месії, до Бога і Чоловіка. Бо нинішній празник – це не лишень пам’ять той великої події, це відновлення тих самих ласк, які сплили в ту різдв’яну ніч на цілий світ. То ж не дивно, що кожен відчуває у серці таку дивну радість, кожен відчуває у собі той мир, який проголошують ангели, і кожен воздає славу во Вишніх Богу, всюди чути пісню прослави, якою свята Церква вітає Новонародженого: “Різдво Твоє, Христе Боже наш, засвітило світові світло розуміння: в ньому бо ті, що звіздам служили, від звізди навчилися поклонитися Тобі – Сонцю правди, і пізнавати Тебе – Схід з висоти. Господи, слава Тобі” (Тропар). Пречудесний звичай спільної вечері, з побожним співанням коляд, такий гарний у нас в Україні, що навіть найзакам’яніше серце зворушується. Поважно вносять у хату сніп збіжжя, стелять сіно на стіл і солому в хаті. І просять Господа, щоб послав достаток, і згадують про душі померлих, за які після вечері ціла родина повинна відмовити молитву. А мати нехай навчає дітей, що душі померлих не приходять вночі їсти пшениці, їхні душі моляться з нами і величають Різдво Ісуса Христа, а пам’ять про них, що вони, як і ми, належать до тої самої Христової Церкви, має бути свята. Хай радість наша не закінчується на співі. Чистим серцем прославляймо Христа і любов’ю великою огорнімо весь світ. “Прийшов день милости, – каже святий Єфрем Сирійський, – нехай ніхто не переслідує ближнього свого помстою за завдану образу; настав день радости, нехай ніхто не буде причиною печалі і смутку для іншого. День цей безхмарний і ясний, нехай буде впокорений гнів, а прийде мир і спокій. Це день, коли Господь прийшов до грішників, нехай же праведник соромиться підноситися над грішниками; це день, коли Господь вселенної зійшов до рабів, нехай же пан не соромиться так само зійти до своїх слуг; це день, коли Багатий став для нас бідним, нехай же багатий не соромиться ділитися стравою з бідним”. У своїх молитвах не забувайте свою Україну. Просіть, щоб Господь возніс її і прославив. Щоб діти її були завжди Йому вірні, щоб віра була їхнім найбільшим багатством, і то віра не на словах, а на ділі. Нехай святими будуть її діти, нехай гріх не має до нас доступу. І святість та нехай почнеться від нас і наших діточок, за всіх молимося, а самі очистимо серця та живімо в освячуючій ласці і в надії на життя вічне. “З нами Бог, розумійте народи і покоряйтеся, бо з нами Бог”.

Святий євангелист Матей оповідає: “Коли Ісус народився у Вифлеємі Юдейським, за днів Ірода царя, мудреці прийшли в Єрусалим зі Сходу і спитали: «Де цар юдейський, що оце народився? Бо ми бачили Його зорю на сході й прийшли Йому поклонитись». Почувши це цар Ірод, стривожився, і весь Єрусалим з ним. Зібравши всіх первосвящеників та книжників народних, він випитав у них, де Христос має народитися. Вони йому сказали: «У Вифлеємі Юдейським, бо так написано пророком: І ти, Вифлеєме, земле Юди, нічим не менша між містами Юди, бо з тебе вийде вождь, що буде пасти мій народ, Ізраїля». Тоді Ірод, покликавши тайкома мудреців, випитав у них пильно про час, коли зоря з’явилась, і відіслав їх у Вифлеєм, кажучи: «Ідіть та розпитайтеся пильно про Дитя, і коли знайдете, сповістіть мені, щоб я теж пішов Йому поклонитись». Вислухали вони царя і пустилися в дорогу. І ось зоря, що її бачили на сході, йшла перед ними, аж поки не підійшла й не стала зверху, де було Дитятко. Побачивши зорю, зраділи радістю вельми великою. Увійшли до хати й побачили Дитятко з Марією, матір’ю Його, і, впавши ниць, поклонились Йому; потім відкрили свої скарби й піднесли Йому дари: золото, ладан і миро. І попереджені вві сні до Ірода не завертати, пустились іншою дорогою у край свій” (Мт. 2, 1-12). Мудреці були ученими і достойними людьми; царями вони не були, а правителями міст, та за тодішнім звичаєм їх називали царями. Як свідчить передання, прийшли вони з різних сторін, один з – Персії, другий – з Аравії, а третій – з Етіопії. Їхні імена були Мельхіор, який приніс золото, Гаспар, він приніс миро, і Валтазар, пожертвував кадило. Про народження предвічного Бога вони дізналися з появи на небі нової зірки. Про цю зірку є різні думки. Давні церковні письменники, зокрема святий Ігнатій Богоносець, Ориген і Євсевій, стверджують, що була це нова, створена зірка. Святий Йоан Золотоустий і Теофілакт кажуть, що це був ангел у вигляді зірки. Учені астрономи тих часів писали, що в часі Різдва Ісуса Христа дві планети, Юпітер і Марс, так наблизилися одна до одної, що для простого ока зливалися в одну, нову і незвичайну зірку. Примітно, що у той самий час, за тисячі миль, у Китаї також було помічено незвичайну зірку, про що було записано у їх старих книгах. Трьох царів називаємо ще “волхвами”. Не слід думати, що вони були ворожбитами, тоді так люди називали учених. Були вони славними мужами, які, хоч і погани, шукали правди і пізнали, що є лишень один Бог. І віра спасла їх; вони бачили Сина Божого й повірили в Нього. За переданням, згодом вони прийняли мученицьку смерть. Віддавши поклон Ісусу Христу і Його Матері, три царі “пустились іншою дорогою у край свій”, бо Ірод хотів від них дізнатися, де Дитя Ісус, щоб Його убити. Христос Спаситель народився в Палестині, в містечку Вифлеєм. Містечко, внаслідок того, що тоді відбувався перепис населення, так наповнилося людьми, що Пречиста Діва і святий Йосиф ніде не могли знайти місця на нічліг. Тоді сховалися вони за містом у стаєнці, переробленій з пивниці колишнього замку Давида. Там і прийшов на світ Ісус Христос. Пречиста Діва повила Дитятко пеленами і поклала на сні. Його ogrівали своїм подихом віл і осел. На осли Пречиста Діва приїхала з Назарету, а вола привів святий Йосиф, щоб його продати і заплатити тими грішми податок.